

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2003

Συνομιλίες διάρκειας μιας ώρας είχε σήμερα στις 12.15 μ.μ., στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης με τον Πρόεδρο της Κροατίας Στέπαν Μέσιτς, ο οποίος πραγματοποιεί επίσημη επίσκεψη στη χώρα μας.

Στις συνομιλίες μετείχαν, επίσης, από κροατικής πλευράς οι υπουργοί Ευρωπαϊκής Ενσωμάτωσης Νέβεν Μίμικα, Ναυτιλίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών Ρόλαν Ζούβανιτς, ο βοηθός υπουργός Εξωτερικών Μ. Νομπίλο και ανώτατοι υπηρεσιακοί παράγοντες, από δε ελληνικής ο υπουργός αναπληρωτής Εξωτερικών Τάσος Γιαννίτσης, ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Μεταφορών Ιωάννης Κωνσταντινίδης, ο διευθυντής της αρμόδιας πολιτικής διεύθυνσης του υπουργείου Εξωτερικών πρέσβης Αλέξανδρος Μαλλιάς, ο πρέσβης της Ελλάδος στο Ζάγκρεμπ Δημήτρης Βιδούρης και ο προϊστάμενος του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού πρέσβης Νίκος Ζαφειρόπουλος.

Μετά τις συνομιλίες, ο Έλληνας Πρωθυπουργός και ο Κροάτης Πρόεδρος προέβησαν σε δηλώσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Με ιδιαίτερη χαρά υποδεχόμαστε στην Αθήνα τον Πρόεδρο της Κροατίας κ. Μέσιτς για διμερείς συνομιλίες.

Θέλω να θυμίσω ότι η Κροατία υπέβαλε την αίτησή της για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση στη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας και την υπέβαλε εδώ στην Αθήνα.

Θέλω, επίσης, να θυμίσω ότι η Ελλάδα έχει μια σταθερή πολιτική για όλα τα θέματα που αφορούν τη σχέση Βαλκανικών χωρών και Ευρωπαϊκής Ένωσης, των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης και Ε.Ε.. Εφόσον η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να εκπροσωπήσει το σύνολο της Ευρώπης, όλες οι χώρες των Βαλκανίων, της Ν.Α. Ευρώπης πρέπει να συμμετάσχουν βαθμιαία στην Ένωση. Να συμμετάσχουν, βέβαια, όταν εκπληρούνται οι οικονομικές και κοινωνικές προϋποθέσεις και γι' αυτό χρειάζεται από τώρα μια προετοιμασία, μια συνεργασία, ώστε να σταθεροποιηθούν οι οικονομίες, να αποκατασταθεί πλήρως το κράτος δικαίου, να υπάρξουν οι ίδιοι κανόνες οι οποίοι ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Κροατία έχει ήδη διανύσει ένα μεγάλο δρόμο προς αυτήν την κατεύθυνση:

- Έχει υπογράψει μια συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.
- Έχει σταθεροποιήσει την οικονομία της με πτώση του πληθωρισμού και με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

- Έχει αποκαταστήσει, σε μεγάλο βαθμό, τους κανόνες του κράτους δικαίου που ισχύουν στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Θα έλεγα μάλιστα πως η επίσκεψη του Προέδρου της Κροατίας στην Αθήνα, αλλά και οι συνομιλίες μαζί μας πιστοποιούν ότι η χώρα αυτή βρίσκεται όλο και πιο κοντά σ' αυτό το στόχο και η επόμενη διεύρυνση, κατά πάσα πιθανότητα, θα αφορά επίσης και την Κροατία ή η Κροατία θα ενταχθεί λίγο μετά τις επόμενες χώρες που είναι η Βουλγαρία και η Ρουμανία.

Με την Κροατία έχουμε μια πολύ καλή πολιτική συνεργασία. Έχω επισκεφθεί και εγώ παλαιότερα την Κροατία. Θέλουμε κυρίως να αναπτύξουμε τις οικονομικές και τις πολιτιστικές σχέσεις μας.

Δυο είναι τα θέματα τα οποία μας απασχολούν ιδιαίτερα:

- Το ένα είναι **η Ιόνια Οδός**. Ο άξονας ο οποίος θα συνδέει τη Δυτική Ελλάδα μέσα από τα παράλια της Αδριατικής με την Ιταλία και την Κεντρική Ευρώπη. Αυτός ο οδικός άξονας ενδιαφέρει ιδιαίτερα την Κροατία και ενδιαφέρει και εμάς, γιατί αν κατασκευαστεί, θα μπορέσουμε να έχουμε και υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, όχι μονάχα στην Ανατολική Ελλάδα, όπως σήμερα, αλλά και στη Δυτική Ελλάδα.
- Ένα δεύτερο κεντρικό σημείο είναι **η περιφερειακή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας**. Η ανάπτυξη χρειάζεται ηλεκτρισμό και αυτή είναι μια παλαιά αρχή. Έχουμε συνδέσει την Ελλάδα με την Ιταλία. Προχωρεί η επανασύνδεση του δικτύου με την Ευρώπη, μέσω της πρώην Γιουγκοσλαβίας, δηλαδή μέσω της Σερβίας - Μαυροβουνίου, αλλά χρειάζεται να δημιουργηθεί και μια αγορά και η Κροατία μπορεί να συμβάλει σημαντικά σε αυτό.

Και σε άλλους τομείς μπορούμε να συνεργασθούμε, για παράδειγμα, στον τομέα του τουρισμού. Η Κροατία έχει μια αναπτυγμένη τουριστική οικονομία. Μπορούμε επομένως να συγκρίνουμε, να ανταλλάξουμε ιδέες, μπορούμε να χαράξουμε κοινές πολιτικές.

Θέλω, τέλος, να αναφέρω ότι για να συμπληρώσουμε αυτές τις συνεργασίες, η Ελλάδα πιστεύει ότι θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο η Κροατία να συμμετάσχει στη Διαβαλκανική Συνεργασία και να βοηθήσει, ώστε να δημιουργηθεί ένας Οργανισμός Διαβαλκανικής Συνεργασίας (όχι αυτή η χαλαρή σύνδεση που υπάρχει σήμερα) διότι αυτό θα μας επιτρέψει να ακολουθήσουμε κοινές πολιτικές σε πολλά θέματα. Αναφέρω ενδεικτικά:

- Την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.
- Την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης.
- Την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Επίσης έχουμε ξεκινήσει και είναι πάντα σε εξέλιξη ανταλλαγές επιχειρηματικών ομάδων για να μπορέσουμε να έχουμε μια καλύτερη κατανόηση των οικονομιών των δύο χωρών και για να προωθήσουμε τη συνεργασία.

Θέλω, κλείνοντας, να τονίσω και πάλι ότι τα Βαλκάνια ήταν μια ταραγμένη περιοχή. Σήμερα δεν είναι πια, αλλά δεν έχουν αρθεί ακόμα όλες εκείνες οι αιτίες που οδήγησαν στις αναμετρήσεις, στους πολέμους και σε αναρχία στην περιοχή.

Η συνεργασία μας σήμερα και η συνεργασία που έχουμε μπορεί να βοηθήσει να απαλείψουμε, να εξαλείψουμε ακόμη πιο γρήγορα τις ρίζες αυτές και να μετατρέψουμε όλη την περιοχή σε μια περιοχή ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας.

(Ανεπίσημη μετάφραση από την κροατική γλώσσα)

S. MESIC: Και εγώ συμμερίζομαι όσα είπε ο κ. Πρωθυπουργός. Συζητήσαμε για τη συνεργασία στην περιοχή μας. Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ στον τρόπο με τον οποίο η Κροατία βοηθά σε αυτή τη συνεργασία που αφορά όλες τις χώρες της περιοχής και ιδιαιτέρως τις χώρες που προέρχονται από την πρώην Γιουγκοσλαβία.

Οι πόλεμοι είναι πια πίσω μας, τα σύνορα έγιναν όπως ήταν και τώρα εμείς πρέπει να στραφούμε προς το μέλλον, πρέπει να συνεργασθούμε προκειμένου να μας αναγνωρίσουν σε μια ενωμένη Ευρώπη. Πρέπει να υιοθετήσουμε τους ευρωπαϊκούς κανόνες και τα ευρωπαϊκά «στάνταρτς», αλλά θα πρέπει και δια φυσικού τρόπου να συνδεθούμε με την Ευρώπη.

Ενημέρωσα τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας για τις προσπάθειες που καταβάλλει η χώρα μου για την ανοικοδόμηση και ανασυγκρότηση των υποδομών, την κατασκευή οδικού δικτύου. Αυτή τη στιγμή υλοποιούμε ένα μεγάλο έργο που θα τελειώσει το 2008. Μέχρι το 2000 η Κροατία ήταν μια χώρα απομονωμένη, είχε αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης, είχε μια κατεστραμμένη οικονομία, γιατί εφάρμοσε λανθασμένο μοντέλο ιδιωτικοποιήσεων.

Μετά το 2000 έχουμε μεγάλη αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της τάξης του 5,5% και πληθωρισμό μόνον 2,5% και το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι περίπου 6.000 δολάρια, με τάση αυξητική. Και τα μεγέθη της οικονομίας θα βελτιωθούν ακόμη περισσότερο, όταν θα αποκατασταθεί η συνεργασία στον καλύτερο δυνατό βαθμό στην περιοχή και όταν επίσης θα ανοίξει αυτή η συνεργασία και με το υπόλοιπο τμήμα της Ευρώπης.

Κατά συνέπεια, ο στρατηγικός στόχος μας είναι να ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν είναι τυχαίο που η Κροατία υπέβαλε την αίτησή της προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση στη φίλη χώρα, στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας.

Μιλήσαμε και για τη διμερή οικονομική συνεργασία:

- Δικά μας ναυπηγεία κατασκευάζουν πλοία για Έλληνες εφοπλιστές.

- Και οι δυο χώρες είμαστε τουριστικές χώρες. Ενδιαφερόμαστε για την προσέλκυση τουριστών από όλες τις χώρες της Ευρώπης. Αν και σ' αυτόν τον τομέα οι δύο χώρες μας είναι ανταγωνιστικές, εν τούτοις η τουριστική αγορά είναι μεγάλη και μπορεί να αποβεί προς αμοιβαίο όφελος.

Ακόμη μια φορά ευχαριστώ την Ελλάδα για τη συμπαράστασή της προς την Κροατία και τη συνδρομή της για την πραγματοποίηση του στρατηγικού στόχου της που είναι η ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Γνωρίζω τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος, στον οποίο έχω κατ' επανάληψη δώσει τη διαβεβαίωση πως η Κροατία θα εκπληρώσει τα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά ευρωπαϊκά «στάνταρντς»:

- Έχουμε ήδη κάνει την αναδιάρθρωση του στρατού και της αστυνομίας.
- Τώρα προχωρούμε στην αναδιάρθρωση της δικαιοσύνης.
- Επιλύουμε πολιτικά θέματα.
- Συνεργαζόμαστε με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο της Χάγης, το οποίο μας συνδράμει στην εξατομίκευση των ευθυνών, να υπέχουν ατομική ευθύνη οι διαπράξαντες τα εγκλήματα και να σταματήσει η συλλογική ευθύνη. Στο σημείο αυτό επιτρέψατέ μου να σας πω ότι το μίσος είναι προϊόν του πολέμου και δεν υπήρχε προ του πολέμου. Ο πόλεμος, όμως, είναι παρελθόν και πρέπει να ξεφύγουμε από εκείνο το κλίμα, όπως και να καταδικάσουμε μια για πάντα τον πόλεμο ως μέσο εξακολούθησης της πολιτικής. Δεν θα υπάρχει νομίζω πλέον αιτία για περαιτέρω πολέμους, γι' αυτό είναι πολύ σπουδαίο για μας, η ενωμένη Ευρώπη να αποδεχθεί σήμερα τις χώρες που βρίσκονται σε τροχιά ανάπτυξης και με αυτό τον τρόπο να αγκαλιάσει όλο το ανθρώπινο και οικονομικό δυναμικό της ευρωπαϊκής ηπείρου. Μόνον τότε η Ευρώπη θα μπορεί να καταστεί εταίρος με τους άλλους ισχυρούς εταίρους στον κόσμο.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η ερώτησή μου απευθύνεται και στον Πρόεδρο της Κροατίας και στον Πρωθυπουργό της Ελλάδας: Έχετε κάτι συμφωνήσει για την Αδριατική και Ιόνια Συνεργασία και πώς αυτή θα αναπτυχθεί;

S. MESIC: Η σπουδαιότητα κατασκευής αυτού του αυτοκινητόδρομου από τα ιταλικά σύνορα, μέσω της Σλοβενίας και της Κροατίας, της Βοσνίας - Ερζεγοβίνης, της Σερβίας- Μαυροβουνίου και της Ελλάδος είναι άκρως σημαντική για την ανάπτυξη όλης της περιοχής. Είναι άλλωστε γνωστό ότι οποιαδήποτε χώρα κατασκεύασε αυτοκινητόδρομους δεν έμεινε υπανάπτυκτη. Αυτός ο αυτοκινητόδρομος σημαίνει και φυσική διασύνδεση με την ενωμένη σήμερα Ευρώπη, αλλά αποτελεί επίσης και την ευκαιρία να «ξυπνήσουμε» κατά κάποιο τρόπο ολόκληρη την περιοχή προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης, της συνεργασίας και της ευημερίας. Όλες οι χώρες, από τις οποίες θα διέρχεται αυτός ο αυτοκινητόδρομος, θα έχουν οφέλη.

Εγώ ενημέρωσα τον Έλληνα Πρωθυπουργό για το πώς εξελίσσονται οι εργασίες του μεγάλου αυτού έργου στο τμήμα που μας αναλογεί και με ποιο μοντέλο εμείς κατασκευάζουμε τον αυτοκινητόδρομο. Τον περασμένο χρόνο κατασκευάσαμε 150 χιλιόμετρα και μέχρι το τέλος αυτού του χρόνου θα

έχουν κατασκευαστεί ακόμη 200 χιλιόμετρα αυτοκινητόδρομου. Το μοντέλο είναι πιστώσεις από τις αναπτυξιακές Τράπεζες με υψηλό επιτόκιο, με πολυετή αποπληρωμή και με μεγάλη περίοδο χάριτος διάρκειας πέντε ετών. Το μοντέλο αυτό μπορεί να γίνει αποδεκτό και από άλλες χώρες. Στη συνέχεια θα τελειώσουμε τις υποδομές που είναι πολύ σημαντικές για μας.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Με τα όσα είπε ο κ. Μέσιτς συμφωνώ. Η Ιονία Οδός, δηλαδή το τμήμα αυτό του αυτοκινητόδρομου που θα βρίσκεται στην Ελλάδα συμπεριλαμβάνεται ήδη στα έργα, τα οποία θέλουμε να κατασκευάσουμε με το Γ'ΚΠΣ. Έχουν ήδη αρχίσει οι εργασίες σε ορισμένα τμήματα και ευελπιστούμε ότι το έργο αυτό θα τελειώσει μέσα στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου ανάπτυξης, δηλαδή μέσα στα επόμενα τέσσερα με πέντε χρόνια.

ΚΡΟΑΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: Η ερώτησή μου απευθύνεται και προς τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος και προς τον Πρόεδρο της Κροατίας: Κατ' αρχάς θα ήθελα από τον Έλληνα Πρωθυπουργό να μας εξηγήσει την πρόταση διαβαλκανικής συνεργασίας και από τον Πρόεδρο της Κροατίας να μας πει ποια ήταν η απάντησή του σ' αυτή την πρόταση.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Η διαβαλκανική συνεργασία υπάρχει σήμερα. Συνήλθε για πρώτη φορά το 1997 στην Κρήτη και υπήρξε τότε μια μεγάλη επιτυχία, διότι συναντήθηκαν Πρωθυπουργοί κρατών, οι οποίοι δεν είχαν συναντηθεί ποτέ ή για πάρα πολλά χρόνια. Αναφέρω ενδεικτικά ότι ο τότε Πρωθυπουργός της Αλβανίας κ. Νάνο δεν είχε συναντήσει ποτέ τον κ. Μιλόσεβιτς τότε Πρωθυπουργό της Γιουγκοσλαβίας.

Η Σύνοδος της Διαβαλκανικής Συνεργασίας συνήλθε για δεύτερη φορά στην Αιτάλεια της Τουρκίας και έκτοτε συνέρχεται κάθε χρόνο.

Κατά τις Συνόδους της Διαβαλκανικής Συνεργασίας, στις οποίες συμμετέχει η Κροατία ως παρατηρητής από τότε που συνήλθαμε στην Αιτάλεια της Τουρκίας, γίνεται ανταλλαγή απόψεων για την κατάσταση, εξετάζονται και ορισμένες συγκεκριμένες πολιτικές, γίνονται και ανακοινώσεις για την πορεία που θα πρέπει να ακολουθήσουμε, όμως η συνεργασία παραμένει χαλαρή.

Γι' αυτό και εμείς έχουμε υποστηρίξει εδώ και καιρό ότι πρέπει να υπάρξει μια Γραμματεία, πρέπει να υπάρξει ένας Οργανισμός για να μπορέσουμε να «δέσουμε» αυτή τη συνεργασία, προκειμένου να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Ανέφερα στον κ. Μέσιτς το παράδειγμα ότι η Ελλάδα έχει μια τριμερή συνεργασία Ελλάδας- Βουλγαρίας – Ρουμανίας. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία έχουν μια τριμερή συνεργασία με την Τουρκία. Η Ελλάδα έχει διμερείς συναντήσεις με την Τουρκία καθώς επίσης και με τις άλλες χώρες της περιοχής. Είναι ένας πολλαπλασιασμός επαφών που μπορεί να επεκταθεί. Το ίδιο θα μπορούσα να αναφέρω και για τις επαφές που έχουμε με τις άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

Λοιπόν, πρέπει να πάμε βήμα-βήμα. Πρέπει βαθμιαία να χτίσουμε αυτό τον τρόπο συνεργασίας, αλλά πρέπει να δούμε επίσης ότι μία συνάντηση όλων με μια χαλαρή ατζέντα συμβάλλει στη φιλία, συμβάλλει στην ανταλλαγή απόψεων, αλλά δεν συμβάλλει πολύ ή καθόλου θα έλεγα, σε πρακτικά αποτελέσματα.

S. MESIC: Χώρες που γνωρίζονται καλά μπορούν να συνεργάζονται και σε κάθε περίπτωση εδώ δεν πρόκειται για καμία βαλκανική ένωση. Κανείς δεν θέλει να ανοίγει καινούργιες ενώσεις. Αυτό που θέλουμε είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρέπει όμως να συνεργαστούμε στην περιοχή μας σε τομείς όπως είναι η προστασία της Αδριατικής θάλασσας. Πρέπει να συνεργαζόμαστε ως χώρες της Μεσογείου. Αν έχουμε τώρα όλοι τους ίδιους σκοπούς και αυτό σημαίνει να ενταχθούμε όλοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι χρήσιμο μεταξύ μας να αλληλοενημερωνόμαστε, όσον αφορά προβλήματα και προτεραιότητες.

Πάντοτε σε μας εξακολουθεί να υπάρχει η αίσθηση της ανανέωσης της Γιουγκοσλαβίας. Δεν πιστεύω πως κανένας στη γη ονειρεύεται να ανανεωθεί κάτι που τελείωσε δύο φορές σε αίμα. Πρέπει, όμως, να συνεργαστούμε με χώρες που δεν ανήκαν στην πρώην Γιουγκοσλαβία αλλά έχουν τους ίδιους σκοπούς. Προς αυτή την κατεύθυνση είμαι υπέρ της συνεργασίας για την κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Ιονίου – Αδριατικής, αυτού του διεθνούς οδικού άξονα που θα φέρει οφέλη προς όλες τις κατευθύνσεις και για το θέμα αυτό πρέπει όλοι οι ενδιαφερόμενοι να συνεννοηθούμε.

K. ΣΗΜΙΤΗΣ: Θέλω να τονίσω αυτό που είπε ο κ. Μέσιτς. Κανείς δεν σκέπτεται για ένωση. Μία ένωση μπορεί να υπάρξει, ενός τύπου ένωση μπορεί να υπάρξει και αυτή είναι στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό ακριβώς, όπως είπε ο κ. Μέσιτς, είναι η εντατικοποίηση της συνεργασίας στα περιφερειακά θέματα, όπως για παράδειγμα, υπάρχει μεταξύ των Σκανδιναβικών κρατών ή η λεγόμενη Βόρεια Συνεργασία. Είναι σχήματα αναγνωρισμένα και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περί αυτού πρόκειται.

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.